

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
 blaðstjóri

VIKUSKIFTI

15. MAI 2015

Tann súltandi mentanarnevndin

Mentanarnevndin vil ikki lata lögtingið taka stöðu til stuðul til privatar miðlar

Eitt politikst triks, sum formenn í lögtingsnevndum mangan brúka, er at súlta mál. Eitt dømi um tað hendi mikudagin, tá Bjarni Djurholm, formaður í lögtingsins mentanarnevnd, endaliga súltaði málið um stuðul til privatar fjølmiðlar.

Bjørn Kalsø, landsstýrismaður, hevur í longri tíð arbeitt við upp á onkran máta at javnseta privatar miðlar, eftir at Jógvan á Lakjuni tók eina sera illa umhugsaða avgerð um at klaska útvarp og sjónvarp saman fyri 11 árum síðani.

Samstundis gav mentamálaráðharrin hjá Fólkaplokkinum hesum risastóra almenna stovni heimild at taka lýsingargrundarlagið

undan privatu miðlunum. Fólkaplokkurin hevur í sínum skjöldri, at hann er ein liberalur flokkur, sum vil kapping í vinnulívinum.

Í verki sýnir Fólkaplokkurin tó tann hugburð, at vinnan skal knúskast við almennari uppílegging. Gamaní dáma teimum í Fólkaplokkinn væl at spilla starvsfólk í Kringvarpinum út og kalla tey fyri líkt og ólíkt, tí tey kanska ikki meina tað sama sum Fólkaplokkurin. Men tað er Fólkaplokkurin, sum hevur givið almenna kringvarpinum heimild – á kappingaravlagandi grundalag – at kappast við privatar miðlar. Soleiðis hevur Fólkaplokkurin tikið avgerðina um, at almenna kringvarpið skal partvist figgjast við at selja lýsingar og sponzorat. Ikki tí, at tað hevur týðning fyri raksturinn av stovninum, tí tað hevur tað yvirhøvur ikki.

Tað hevur hinvegin stóran týðning fyri

privatu miðlarnar, at teir altíð og stöðugt skulu kappast um lýsingarnar við Kringvarpið, sum dumpar prísirnar eftir egnum tørvi. Tað er líkasum komin sportur í hjá seljarum í Kringvarpinum, at privatu miðlarnir skulu í øllum førum ikki fáa lýsingarnar. Tí verða almenna skattakrónur settar til fyrri at knúska privatar miðlar.

Sirkusið í lögtinginum seinastu dagarnar vísir, hvussu lítill seriøsitetur er í okkara lógarsmiði. Tingfólk skulu fyrri alt í verðini í summ-arfrí, og tí skrumla tey eina rúgvu av týðningarmiklum málum í gjøgnum tingið uttan seriøsa tingviðgerð. Tað hevur størri týðning fyri tingið, at tingfólk hava 11 vikur summarfrí, enn at fremja serøst lögtingsarbeiði, hóast tað førði við sær, at summarferian fóru úr 11 vikum niður í 10 ella 9 vikur.

Visti tú?

At 50.502.415 børn eru fødd í heiminum higartil í ár...

LEGGJA ÚT Í GRINDADRÁP

Fer at sviða hjá Sea Shepherd

Bótin hækkar upp í 25.000 krónur

Nú fer tað rættiliga at sviða í pengapunginum hjá Sea Shepherd, og øðrum, sum leggja seg út í grindadráp.

Løgtingið hevur samtykt, at tey, sum leggja seg út í grindadráp, skulu hava minst 25.000 krónur í bót. Síðani kann bótin hækka, alt eftir, hvussu harðliga, tey fara til verka. Annars kunnu tey eisini verða dømd at sita í fongli.

Hetta stendur í nýggju grindalógini, sum lögtingið hevur samtykt nú í morgun.

Hetta er nógv harðari revsing, enn Jacob Vestergaard, landsstýrismaður í veiðimálum, hevði ætlað. Hann hevði skotið upp, at tær minstu bøturnar skuldu vera 5.000-7.000 krónur.

Men ein stórur meiriluti í lögtinginum heldur ikki, at hetta er nóg mikið fyri at ræða fólk frá at leggja seg út í grindadráp.

í blaðnum...

Við talufrælsi kemur ábyrgd

Niels Uni Dam
Tíðargrein síða 19

Meira um Skansan

Johan Mortensen
Kjak síða 25

GAMLA SJÁLVSTÝRI

–100 ár frá fólkatingi

100 ár er liðin síðani, at Sjálvstýrisflokkurin seinast fekk umboð valt á Fólkating.

Tað var tann 12. mai í 1915, at fólkatingsval var í Føroyum, og veljast skuldi ein maður á Fólkating. Bara menn høvdu atkvøðurætt, og bara tveir menn vóru at velja ímillum.

Sjálvstýrisflokkurin stillaði unga lögfrøðingin, Edward Mortensen, seinni Mitens, upp, meðan Sambandsflokkurin stillaði Andras Samuelsen upp.

Edward Mitens og Sjálvstýrisflokkurin vunnu á Andrasi Samuelsen og Sambandsflokkinum. Sjálvstýrisflokkurin fekk 760 atkvøður, meðan Sambandsflokkurin fekk 668 atkvøður.

Sjálvstýrisflokkurin hevði tá ikki havt fólkatingsumboð, síðani Jóannes Patursson fall á valinum í 1906, og Tingakrossur, málagníð hjá Sjálvstýrisflokkinum fegnaðist

sum vera man um valsigurin:

»Saa fik vi da Hul paa den engang, den Jericho-Mur av Sløvhed og Fordom, af Mistro og Selvpogivelse, af Frihedsfrygt og Trællesind, hvormed Sambandets Enegvælde i snart 10 lange Aar har holdt den færøske Folkevilje indespærret. Endelig var denn bleven saa raadde, den skimlede, ormædte Mur, at en 12 Dages Valgkapagne evnede at faa den til at klaske sammen og falde i Grus for sine Basunestød. Det føles som en Lettelse, man synes uvilkaarlig, at Luften er bleven renere at aande i, nu da det er overstaaet – undtagen af dem, der sidder grædende og harmfulde tilbage paa Ruinerne...«

Tað neit kanska fast hjá Sambandsflokkinum at missa danska sessin í 1915. Men spurningurin er, um tað sviður eins illa hjá Sjálvstýrisflokkinum. Eingin annar føroyskur flokkur hevur enn megnað at tapa hvørt val í 100 ár...

STRÍÐ UM SKANSABRYGGJU:

»Aftursvarið frá Heðin Mortensen er ófantaligt og óverdugt fyri ein borg-meistara. Heðin Mortensen jublar yvir at eg ikki varð valdur í býráðið. Kortini hevur borið mær til at gera ymiskt Havnini at frama«

Johan Mortensen í aftursvari til borgarstjóran á síðu 18

Les eisini blaðið á telefonini

Sosialurin

Tel. 341800
 www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
 Ábyrgdarblaðstjóri:
 Eirikur Lindenskov
 eirikur@sosialurin.fo
 Útgevur: Sp/f Sosialurin

Grafiskt snið/layout:
 Pætur Eyðunsson Jensen
 Uppseting: Sosialurin,
 tekniska deild
 Prent: Prentmiðstöðin

Miðlahúsið:
 Avgreiðsla: mán - frí
 kl. 08.00 - 16.00

Víkuskiftisredaktørar
 Eydna Skaale
 eydna@sosialurin.fo
 Eyðun Klakstein
 eydun@sosialurin.fo

Lýsingar
 Frida Mellemgaard,
 lýsingasamskipari
 lysing@sosialurin.fo
 tel. 341826